

Αθήνα, 16.02.2024

Ερώτηση:

προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

“Ανιση και με σωρεία προβλημάτων η διαδικασία τροποποίησης των Περιβαλλοντικών Όρων αποκατάστασης των λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ”

Σε συνέχεια της από 25.07.2023 ερώτησης και της από 6.11.2023 επίκαιρης ερώτησης της Βουλευτριάς Φλώρινας, Πέτης Πέρκα για το θέμα της τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων των λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ, η οποία συζητήθηκε στις 16.11.2023, οι παρατηρήσεις του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας- Παράρτημα Δυτικής Μακεδονίας στις 09.01.2024 επιβεβαιώνουν τις θέσεις και τις ανησυχίες της Γραμματέως της Κ.Ο. ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ Πέτης Πέρκα, σχετικά με τη λανθασμένη διοικητική διαδικασία για την τροποποίηση των Περιβαλλοντικών όρων αποκατάστασης των λιγνιτωρυχείων που ακολούθησε η ΔΕΗ και το ΥΠΕΝ.

Ενώ η ΔΕΗ υπέβαλε τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) στις 09-09-2021, το ΥΠΕΝ ζήτησε γνωμοδοτήσεις υπηρεσιών στις 02-06-2023, χωρίς όμως να γίνει διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και του κοινού. Ύστερα από έντονες αντιδράσεις και αρνητικές γνωμοδοτήσεις Υπηρεσιών και Φορέων, τελικά η διαδικασία ακυρώθηκε για τα λιγνιτωρυχεία Πτολεμαΐδας, σε αντίθεση με τα λιγνιτωρυχεία του Αμυνταίου- Λακκιάς, που συνεχίστηκε η ίδια λανθασμένη διαδικασία. Παρατηρείται δηλαδή μια αδικαιολόγητη διαφοροποίηση, δημιουργώντας θέματα νομιμότητας, αλλά και άνισης μεταχείρισης για την Π.Ε. Φλώρινας, για την οποία το Υπουργείο οφείλει να απαντήσει.

Η ΔΕΗ υπέβαλε εκ νέου στο ΥΠΕΝ ακριβώς την ίδια μελέτη ΜΠΕ μόνο για τα λιγνιτωρυχεία Πτολεμαΐδας και όχι για το Αμύνταιο- Λακκιάς, και πλέον ακολουθήθηκε η ορθή διαδικασία της διαβούλευσης, δηλαδή του άρθρου 3 του ν.4014/2011, με τη συνολική συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού μόνο για το λιγνιτωρυχείο της Πτολεμαΐδας.

Το ζήτημα πέρα από τις καθυστερήσεις, την έλλειψη συμμετοχής, την ανεπαρκή διαβούλευση των υπηρεσιών, φορέων και του κοινού, αφορά και την ίδια την μελέτη ΜΠΕ τροποποίησης – ανανέωσης της ΔΕΗ. Η μελέτη συντάχθηκε στις 03-09-2021 και καθίσταται έτσι αναχρονιστική και χρήζει επικαιροποίησης, διότι στα δυο χρόνια που μεσολάβησαν, έχουν γίνει αλλαγές, οι οποίες δεν αποτυπώνονται στην εν λόγω μελέτη.

Μεταξύ της εγκεκριμένης ΑΕΠΟ του 2011 και της υπό εξέτασης μελέτης του 2021 για την Πτολεμαΐδα, παρουσιάζονται σημαντικές αλλαγές στις χρήσεις της τελικής αποκατάστασης των ορυχείων. Ενδεικτικά: α) οι δασικές εκτάσεις από 53.818 στρ. γίνονται 33.000 στρ., β) οι γεωργικές εκτάσεις από 54.711 στρ. γίνονται 18.000 στρ., γ) τα έργα ΑΠΕ (φωτοβολταϊκοί σταθμοί) από 4.000 στρ., γίνονται 30.400 στρέμματα. Μειώνονται δηλαδή κατά 20.818 στρ. οι δασικές εκτάσεις, κατά 36.711 στρ. οι γεωργικές εκτάσεις και αυξάνονται κατά 26.400 οι εγκαταστάσεις ΦΒ σταθμών, χωρίς να έχει προηγηθεί καμία συζήτηση με τις τοπικές κοινωνίες.

Στη περίπτωση του Αμυνταίου δεν τηρήθηκαν οι συστάσεις του οδικού χάρτη μετάβασης της δυτικής Μακεδονίας της Παγκόσμιας Τράπεζας και ειδικότερα δεν λήφθηκε υπόψη η μέθοδος LURA για την αποκατάσταση των εδαφών και την επαναχρησιμοποίηση τους, βάσει των νέων χρήσεων γης (repurposing) μετά την εξόρυξη λιγνίτη. Η μέθοδος LURA κατέληξε ως πρόταση για το Αμύνταιο: (i) Γεωργική χρήση -47% (ii) Βιομηχανία και παραγωγή ενέργειας 21% (iii) Επιχειρηματικό πάρκο - αναψυχή - τουρισμός 6% (iv) τεχνητή λίμνη 18% (v) Αρχαιολογικοί χώροι 7% και δάση 1%. Προκύπτει δηλαδή ότι προκρίνεται για την περιοχή του Αμυνταίου πρώτα η γεωργική χρήση, σχεδόν με το 50% και ακολουθεί η παραγωγή ενέργειας με 20%. Αντίθετα, στον σχεδιασμό της Κυβέρνησης έρχεται πρώτα η ζώνη ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών (με 50%) και σε δεύτερη θέση η γεωργική χρήση, με σχεδόν τη μισή έκταση από την πρόταση της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Ευλόγως δημιουργούνται ερωτηματικά, σχετικά με το αν η έλλειψη της νόμιμης διαδικασίας και η έλλειψη διαβούλευσης για την τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του λιγνιτωρυχείου Αμυνταίου – Λακκιάς, συνδέεται με την υπ’ αριθμ. (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΠΕΚ/31460/ 1048/21-12-23) χορήγηση άδειας εγκατάστασης ΦΒ σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ΦΣΠΗΕ), εγκατεστημένης ισχύος 449,98424 MW στη θέση «Ορυχείο ΔΕΗ Αμύνταιο». Ενδεχομένως η διαβούλευση θα διακινδύνευε τη νομιμότητα όσων ήδη εξελίσσονται στις εκτάσεις του Αμυνταίου.

Επιπλέον, η κυβέρνηση με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της ΔΕΗ και όχι των τοπικών κοινωνιών των λιγνιτικών περιοχών, νομοθέτησε ώστε η ΔΕΗ Α.Ε. να προβαίνει σε αποφάσεις και σχεδιασμούς, που προκαταλαμβάνουν τον καθορισμό των μελλοντικών χρήσεων γης. Εξάλλου, η τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων των λιγνιτωρυχείων προχωράει χωρίς να έχει ολοκληρωθεί ο χωροταξικός σχεδιασμός, χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ). Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ότι, με άδειες μικρής κλίμακας προχωράνε κατασκευαστικές εργασίες εγκατάστασης ΦΒ στο ορυχείο Αμυνταίου- Λακκιάς ακόμη και σε εκτάσεις που ποτέ δεν χρησιμοποιήθηκαν για εξόρυξη Λιγνίτη.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1) Γιατί έχει διαφοροποιηθεί η διαδικασία τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων των λιγνιτωρυχείων Πτολεμαΐδας και Αμυνταίου; Θα ακολουθηθεί η νόμιμη διαδικασία και για την τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του λιγνιτωρυχείου Αμυνταίου – Λακκιάς;
- 2) Γιατί ακυρώθηκε η διαδικασία τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων αποκατάστασης των λιγνιτωρυχείων, που είχε ξεκινήσει το καλοκαίρι του 2023 και ξεκίνησε εκ νέου νέα διαδικασία στην Περίπτωση της Πτολεμαΐδας;
- 3) Γιατί δεν έχετε λάβει υπόψη σας τις συστάσεις της παγκόσμιας τράπεζας και την μέθοδο LURA για να δοθεί έμφαση στον πρωτογενή τομέα;
- 4) Η έλλειψη διαβούλευσης για την τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του λιγνιτωρυχείου Αμυνταίου – Λακκιάς συνδέεται με την ήδη εκδοθείσα χορήγηση άδειας εγκατάστασης ΦΒ σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ΦΣΠΗΕ) στο Αμύνταιο; Θα προβλεφθούν αντισταθμιστικά οφέλη, υπέρ της τοπικής κοινωνίας;
- 5) Γιατί εκδίδονται άδειες μικρής κλίμακας για κατασκευαστικές εργασίες εγκατάστασης ΦΒ στο ορυχείο Αμυνταίου- Λακκιάς, ακόμη και σε εκτάσεις που ποτέ δεν χρησιμοποιήθηκαν για εξόρυξη Λιγνίτη;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Φερχάτ Οζγκιούρ